

תורה אור השלם יב:

המקנא פרק ראשון סוטה

מסורת הש"ס

אגם. של עמי ערבה וקניס דקין והוא קנה וסוף דקרא וישעיה יט ו... קנה קניס סוף ערבה דקה: לרחוק. לטבול שם לשם גירות: וכן הוא אומר וכו'.

הגזירות שרלו אלטונגי פרעה יש לומר הוא היה הראשון המושלך לילוד וגזירה לשונה אם נן הוא והמתן אותו לא בשניו הימה אלא משום ונלחם בנו והקן אנשים להלחם: קנה

בתוך הסוף כיון דחוו דקא (6) בעו לאצולי למשה אמרו לה גבירתנו מנהגו של עולם מלך בשר ודם גזירא אם כל העולם כולו אין מקיימין אותה בניו ובני ביתו מקיימין אותה ואת עוברת על גזירת אבך בא גבריאל וחבטן בקרקע ותשלח את אמתה ותקחה ר' יהודה ור' נחמיה חד אמר ידה וחד אמר שפחתה מ"ד ידה דכתיב אמתה ומ"ד שפחתה מדלא כתיב ידה ולמ"ד שפחתה הא אמרת בא גבריאל וחבטן בקרקע דשייר לה חרא דלאו אורחא דבת מלאכ למיסק לחודה ולמאן דאמר ידה ליכתוב ידה הא קמ"ל דאישתרכב אישתרכבי (6) דאמר מר וכן אתה מוצא באמתה ידה בת פרעה וכן אתה מוצא בשיני רשעים דכתיב (7) שני רשעים שברת (8) ואמר ריש לקיש אל תיקרי שברת אלא שריבכתה ותפתח ותראהו את הילד ותרא מיבעי ליה א"ר יוסי ברבי חנינא שראתה שכינה עמו והנה נער בכה קרי ליה ילד וקרי ליה נער תנא הוא ילד וקולו כנער דברי רבי יהודה אמר לו רבי נחמיה (9) א"כ עשיתו למשה רבינו בעל מום אלא מלמד שעשתה לו אמו חופת געורים בתובה אמרה שמא לא אוכה לחופתו ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה מנא ידעה א"ר יוסי ברבי חנינא שראתה אותו מהול זה א"ר יוחנן מלמד שנתנבאה שלא מדרתה זה נופל ואין אחר נופל והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב (10) וכי יאמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מה צופן ואינם יודעין מה צופן מהגים ואינן יודעים מה מהגים ראו שמושיעין של ישראל במים הוא לוקה עמדו וגזרו כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו כיון דשרייה למשה אמרו תו לא חוינן כי ההוא סימנא במלו לגזירתיהו והם אינן יודעין שעל מי מריבה הוא לוקה והיינו דאמר (11) רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (12) המה מי מריבה אשר רבו המה שראו אצטונגיני פרעה ומעו והיינו דקאמר משה (13) שש מאות אלף רגלי וגו' אמר להן משה לישראל

בשבילי נצלתם כולכם. מימה דלרבה בשניו נגזרו הגזירות שרלו אלטונגי פרעה יש לומר הוא היה הראשון המושלך לילוד וגזירה לשונה אם נן הוא והמתן אותו לא בשניו הימה אלא משום ונלחם בנו והקן אנשים להלחם: קנה

1. והאנשיה נקריהו דללו וקריבו יארי קצוה קנה וסוף קפלו: ישעיהו יט ו 2. אם רחץ ארץ את צאת בנות ציון ואת דמי ירושלים ירחיק מקרבך ברוח משפט וברוח קנה: ישעיהו יד ב 3. ויאמר עשו דבה אבדי הולך לטות ולקח זה לי ככרה: בראשית כה לב 4. ותורד בת פרעה לרחץ על היאר והמיתיה הולכת על יד היאר ותרא את החבה בתוך הסוף ותשלח את אמהה ותקחה: שמות ב ה 5. קוקה ה' רשעיניו אליו כי הבית את כל איני לוח שני רשעים שברת: תהלים ג ה 6. וכי יאמרו אליכם דרשו אל האבות ואל הידועים המצפצפים והמהגים תלוא עם אל אלקי יורש בעד התיים אל המתיים: ישעיהו ח ט 7. הקה מי מריבה אשר רבו בני ישראל את ה' וקדש נם: במדבר כג כ 8. ויאמר משה שש מאות אלף רגלי העם אשר אנכי בקרב ואתה אמרת בשר אתן להם ואכלו ויהיו ימים: במדבר יא כא 9. את מי יורה דעה ואת מי יבין שמועה גמולי מחלב עתיקי משקרים: ישעיהו כח ט 10. ותקח מרים ונביאה אחות אהרן את התף בקדה ותצאן כל תשם בארץ: שמות טו כ ובמחלת:

הגרות הב"ח

(א) נ"ס דקא בעת לטול: (ב) רש"י ד"ה המלפנים וכו' שם אינם אלא מצפצפים געורים: (ג) ד"ה שיהי וכו' מרס אחריהם אור:

מוסף רש"י

דאישתרכב כו'. נשתרכבה אמתה אמת הכה (שמות ב ה) וכן אתה מוצא בשיני רשעים. עוב מלך הכהן נמסרת ברכות פרק ה' ה' (ד) וכן רש"י ד"ה שש מאות אלף רגלי העם על ישראל ועמו על ראשו ועל הקב"ה נחלים וקניסיהו ונחם בעלמיה. קס לטומתו ושמתנתו שניו ללחן וללחן ומגיהה סו: אלא שריבכתה. לן אשתרכבי אשתרכבי ירדו ונלו למטה (ברכות יד): בשבעה באדר מת. שמתג (יחזקאל ד) והם עלו מן הירדן כשאר למשם הראשון. לא מהם למערב שלטם יום נחלתו של משה ותלסה ימים שהסעו להם צדה. שמתג (שם א) הסעו להם צדה כי בעד שלשה ימים אהם עזרבו וגו'. הר כשבעה באדר מת. ויבשעה באדר נולד משה. דברים (לא) נן משה ושפרים שנה אבני הים. היום מלאו ימי ושמוני ומגיהה סו: כשישאו אחות אהרן. ועיין לל נולד משה ושם טו:.

בשבילי נצלתם כולכם. מימה דלרבה בשניו נגזרו הגזירות שרלו אלטונגי פרעה יש לומר הוא היה הראשון המושלך לילוד וגזירה לשונה אם נן הוא והמתן אותו לא בשניו הימה אלא משום ונלחם בנו והקן אנשים להלחם: קנה בתוך הסוף כיון דחוו דקא (6) בעו לאצולי למשה אמרו לה גבירתנו מנהגו של עולם מלך בשר ודם גזירא אם כל העולם כולו אין מקיימין אותה בניו ובני ביתו מקיימין אותה ואת עוברת על גזירת אבך בא גבריאל וחבטן בקרקע ותשלח את אמתה ותקחה ר' יהודה ור' נחמיה חד אמר ידה וחד אמר שפחתה מ"ד ידה דכתיב אמתה ומ"ד שפחתה מדלא כתיב ידה ולמ"ד שפחתה הא אמרת בא גבריאל וחבטן בקרקע דשייר לה חרא דלאו אורחא דבת מלאכ למיסק לחודה ולמאן דאמר ידה ליכתוב ידה הא קמ"ל דאישתרכב אישתרכבי (6) דאמר מר וכן אתה מוצא באמתה ידה בת פרעה וכן אתה מוצא בשיני רשעים דכתיב (7) שני רשעים שברת (8) ואמר ריש לקיש אל תיקרי שברת אלא שריבכתה ותפתח ותראהו את הילד ותרא מיבעי ליה א"ר יוסי ברבי חנינא שראתה שכינה עמו והנה נער בכה קרי ליה ילד וקרי ליה נער תנא הוא ילד וקולו כנער דברי רבי יהודה אמר לו רבי נחמיה (9) א"כ עשיתו למשה רבינו בעל מום אלא מלמד שעשתה לו אמו חופת געורים בתובה אמרה שמא לא אוכה לחופתו ותחמול עליו ותאמר מילדי העברים זה מנא ידעה א"ר יוסי ברבי חנינא שראתה אותו מהול זה א"ר יוחנן מלמד שנתנבאה שלא מדרתה זה נופל ואין אחר נופל והיינו דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב (10) וכי יאמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מה צופן ואינם יודעין מה צופן מהגים ואינן יודעים מה מהגים ראו שמושיעין של ישראל במים הוא לוקה עמדו וגזרו כל הבן הילוד היאורה תשליכוהו כיון דשרייה למשה אמרו תו לא חוינן כי ההוא סימנא במלו לגזירתיהו והם אינן יודעין שעל מי מריבה הוא לוקה והיינו דאמר (11) רבי חמא ברבי חנינא מאי דכתיב (12) המה מי מריבה אשר רבו המה שראו אצטונגיני פרעה ומעו והיינו דקאמר משה (13) שש מאות אלף רגלי וגו' אמר להן משה לישראל בשבילי נצלתם כולכם ר' חנינא בר פפא אמר אותו היום עשרים ואחד בניסן היה אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מי שעתיד לומר שירה על הים ביום זה ילקה ביום זה רבי חמא בר חנינא אמר אותו היום ששה בסיון היה אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה רבונו של עולם מי שעתיד לקבל תורה מר סיני ביום זה ילקה ביום זה בשלמא למ"ד כששה בסיון משכחת לה ג' ירחי (14) דאמר מר כשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד משה ומשבעה באדר ועד ששה בסיון תלתא ירחי אלא למ"ד בעשרים ואחד בניסן היכי משכחת לה אותה שנה מעוברת היתה רובו של ראשון ורובו של אחרון ואמצעי שלם ותאמר אחותו אל בת פרעה האלך וקראתי לך אשה מינתת מן העבריות ומאי שנא מעבריות מלמד שהחזירוהו למשה על כל המצדיות כולן ולא ינק (15) אמר פה שעתיד לדבר עם השכינה יינק דבר טמא והיינו דכתיב (16) את מי יורה דעה וגו' למי יורה דעה ולמי יבין שמועה לגמולי מחלב ולעתיקי משדים ותאמר לה בת פרעה לכו' וגו' א"ר אלעזר בר אבהו מלמד שהלכה ברויות בעלמה ר' שמואל בר נחמני אמר העלמה שהעלימה את דבריה ותאמר לה בת פרעה היליכי את הילד הזה אמר רבי חמא בר' חנינא מתנבאה ואינה יודעת מה מתנבאה היליכי הא שליכי ואני אתן את שכרך א"ר חמא בר' חנינא לא דיין לצדיקים שמהזירין להן אבירתן אלא שנותנין להן שכרן (17) ותקח מרים הנביאה אחות אהרן וגו' (18) אחות אהרן ולא אחות משה אמר רב עמרם אמר רב ואמרי לה אמר רב נחמן אמר רב מלמד שהיתה מתנבאה כשהיא אחות אהרן ואומרת

את אמו: סייליכי אם הילד. הכי לך שלך: שסיפס מפנכסא כפסיא אמוס אפרן. עד שלא נולד משה והיינו הנביאה אחות אהרן: מנא

את אמו: סייליכי אם הילד. הכי לך שלך: שסיפס מפנכסא כפסיא אמוס אפרן. עד שלא נולד משה והיינו הנביאה אחות אהרן: מנא

את אמו: סייליכי אם הילד. הכי לך שלך: שסיפס מפנכסא כפסיא אמוס אפרן. עד שלא נולד משה והיינו הנביאה אחות אהרן: מנא